

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/42/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121445713
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6121445713.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudcov: JUDr. Katarína Slováčková a Mgr. Jozef Mačej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., IČO 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava – mestská časť Petržalka, proti žalovanému: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, D. – E. F. G. G. F., zastúpený: WEBBER LEGAL, s.r.o., IČO 50 680 552, so sídlom Duchnovičovo námestie 1, Prešov, o zaplatenie 12.138,97 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 8Csp/39/2021-216 zo dňa 16. mája 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu žalobcu o zaplatenie 12.138,97 Eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 12.122,97 Eur od 15.12.2020 do zaplatenia zamietol, výrokom II. žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že žalobca je povinný náhradu trov konania zaplatiť žalovanému prostredníctvom jeho právneho zástupcu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku osobitným uznesením.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, paušálnym odkazom na ustanovenia § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase postúpenia, § 92 ods. 8 zákona o bankách, § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že právny predchodca žalobcu (VÚB, a.s.) a žalovaný dňa 25.07.2017 uzavreli písomnú zmluvu o splátkovom úvere č. 6216635, na základe ktorej mal právny predchodca žalobcu poskytnúť žalovanému úver vo výške 14.000,00 Eur s tým, že úver bude použitý na vyplatenie iných záväzkov a prípadný zostatok bude vyplatený žalovanému. Z obsahu zmluvy vyplýva, že žalovaný mal záväzky so zostatkom aktuálnym ku dňu podpísania zmluvy 829,85 Eur + 6.869,00 Eur + 2.683,00 Eur v mesačných splátkach 41,49 Eur + 108,00 Eur + 73,00 Eur. V zmluve sa nenachádza žiadny údaj týkajúci bonity žalovaného. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 09.07.2020 vyzval žalovaného na zaplatenie nedoplatku na splátkach s tým, že ho zároveň upozornil, že ak dlžnú sumu nezaplatí v stanovenej lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy, bude žalobca oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky v celom rozsahu. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 11.08.2020 vyhlásil okamžitú splatnosť úveru ku dňu 10.08.2020. Oznámenie bolo doručené matke žalovaného dňa 18.08.2020. Žalovaný sa na tejto adrese zdržiaval, ale bol v práci. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 10.09.2020 vyzval žalovaného na zaplatenie nedoplatku na splátkach s tým, že ho

zároveň upozornil, že ak dlžnú sumu neuhradí, banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Žalobca svoj nárok odvodzuje zo zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 17.12.2018 a prílohy k zmluve. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 22.12.2020 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky. Žalovaným deklarovaný príjem overený dopytom na sociálnej poisťovne 750,00 Eur, existujúce záväzky 214,47 Eur, boli overené dopytom do úverového registra, časť záväzkov s mesačnou splátkou vo výške 22,49 Eur bola vyplácaná poskytnutým úverom. Maximálne splátkové zaťaženie, ktoré je možné použiť na splátky úverov (55,00 % z akceptovaného príjmu), ukazovateľ schopnosti splácať (disponibilný zostatok) 199,00 Eur bol splnený, lebo mesačná splátka bola nižšia.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že vo vzťahu k skúmaniu bonity klienta len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Bez toho, aby žalovaný skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalobcu splácať dlh zo zmluvy. Žalobca ohľadne skúmania bonity žalovaného predložil iba jeden listinný dôkaz, a to print screen výpis z úverového registra, nepredložil dôkazy, ktorými by preukázal svoje tvrdenie, že jeho právny predchodca vyhodnocoval všetky okolnosti, akým spôsobom a s akým záverom v zmysle zákonnej povinnosti podľa § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Právny predchodca žalobcu nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity žalovaného pred poskytnutím úveru, preto od žalovaného nemohol požadovať jednorazové splatenie dlhu (§ 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch), nemal preto právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka) a následne nemohol platne postúpiť pohľadávku na žalobcu (§ 17 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 8 zákona o bankách). Vyplýva z toho záver, že pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a pri postúpení pohľadávky na žalobcu postupoval v rozpore s právnymi predpismi vyššie uvedenými a preto ide o absolútne neplatné právne úkony podľa § 39 Občianskeho zákonníka (vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ku dňu 10.08.2020 a postúpenie z 14.12.2020). Žalobca tak nie je v konaní aktívne legitimovaný voči žalovanému a žalovaný nie je pasívne legitimovaný voči žalobcovi. Pre nedostatok legitimácie strán konania bola žaloba žalobcu ako nedôvodná zamietnutá.

5. Súd prvej inštancie priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko bol v celom rozsahu úspešný.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že postupca nebol v zmysle platnej právnej úpravy v čase uzatvorenia Zmluvy o splátkovom úvere č. 5133045088 zo dňa 25.07.2017 povinný skúmať bonitu žalovaného (a túto aj napriek tomu skúmal, o.i. aj dopytom do úverového registra, o čom žalobca predložil dôkaz označený ako „úverový register“), a preto záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu z dôvodu neplatnosti zosplatnenia a následného postúpenia pohľadávky vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a žalobca má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zo zmluvy o splátkovom úvere je zrejmé, že účelom poskytnutia úveru bolo vyplatenie aktuálnych záväzkov, a to konkrétne: 1. revolvingový úver č. 390626606 v H. s mesačnou splátkou vo výške 41,49 € (celková dlžná suma 829,85 €), 2. splátkový úver v inej banke s mesačnou splátkou vo výške 108,00 € (celková dlžná suma 6.869,00 €), 3. splátkový úver v inej banke s mesačnou splátkou vo výške 73,00 € (celková dlžná suma 2.683,00 €). Uzavretím zmluvy o splátkovom úvere sa malo znížiť finančné zaťaženie žalovaného, nakoľko poskytnutý refinančný úver (14.000,00 €) mal vyplatiť jeho ďalšie existujúce záväzky (10.381,85 €). Výška mesačných splátok, ktoré bol žalovaný povinný uhrádzať na jeho ostatné záväzky pred uzavretím zmluvy bola vo výške 222,49 €, pričom po uzavretí zmluvy sa táto suma znížila na sumu 198,06 € mesačne. Je teda zrejmé, že v danom prípade išlo o spotrebiteľský úver, ktorým sa splatil jeden alebo viac existujúcich úverov (refinančný úver) a preto postupca v zmysle ustanovenia § 7 ods. 24 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch nebol povinný skúmať bonitu žalovaného. Žalobca pri uzatváraní zmluvy postupoval v súlade so zákonnými ustanoveniami. Žalobca podporne poukazuje aj na ustanovenie § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého je zrejmé, že ustanovenie § 7 ods. 1 absentuje vo vymenovaných ustanoveniach, ktoré sa na tento typ úveru (novoposkytnutý úver, ktorým sa zlepšia podmienky a spôsob splácania pre spotrebiteľa) majú aplikovať. Z toho vyplýva, že ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa na prejednávany prípad nevzťahuje a teda postupca nebol povinný dodržať predmetné ustanovenie a skúmať bonitu žalovaného

s odbornou starostlivosťou. Aj keď sa aplikáciou ustanovenia § 7 ods. 1 a následne ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch na prejednávany prípad nevzťahuje, právny predchodca s odbornou starostlivosťou skúmal bonitu žalovaného. Právny predchodca žalobcu pri poskytnutí úveru posudzoval výšku príjmu žiadateľa, aktuálnu úverovú zaťaženosť, dobu trvania zmluvy a informatívny účel poskytnutia úveru (refinančný úver, ktorý mal znížiť finančné zaťaženie žalovaného). Pôvodný veriteľ disponoval pred poskytnutím úveru dostatočnými a overenými informáciami, na základe ktorých bol schopný získať objektívny obraz o finančnej situácii žalovaného a o jeho schopnosti predmetný úver splácať, a preto je názoru, že pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta dostatočne. Právny predchodca žalobcu postupoval pri poskytovaní úveru v súlade so zákonnými ustanoveniami, a teda bol oprávnený úver zosplatiť, v dôsledku čoho bola na žalobcu postúpená zosplatnená pohľadávka v súlade s ustanovením § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, čo zakladá aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu v tomto konaní. Žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že vyhovie žalobe, resp. ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie nevyjadril.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (aktuálne § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b), c) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

9. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu o zaplatenie sumy 12.138,97 eur s príslušenstvom zamietol. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či procesným postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či vec správne právne posúdil.

10. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho rozhodnutia, ktoré súd zavinil svojím procesným postupom, spravidla vždy strane odnímajú možnosť konať pred súdom. Tieto vady zakladajú nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku, ktorá môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti rozhodnutia. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, jedná sa o zmätočné rozhodnutie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky. Samotné rozhodnutie musí byť logickým a právnym vyústením priebehu konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia.

11. Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

12. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

13. Odvolací súd z obsahu preskúmaného rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie nevyhotovil rozsudok v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Tu je potrebné dať za pravdu odvolateľovi, že závery pre zamietnutie žaloby v ňom obsiahnuté sú nedostatočné. Hoci sú v odôvodnení rozsiahlo uvedené čiastkové zistenia súdu prvej inštancie (odsek 4. – 12. rozsudku súdu prvej inštancie), absentuje v ňom uvedenie komplexných skutkových zistení v spojitosti s čiastkovými zisteniami, ktoré by mali mať logickú nadväznosť, aby v súhrne umožnili vytvoriť záver o celkovom skutkovom stave. Súd musí potrebné údaje, hodnotenia a závery o rozhodných skutočnostiach formulovať vlastnými slovami s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci, a to najmä na obsah dokazovania, zložitosť zisťovania skutkového stavu, návrhy strán na doplnenie dokazovania, čo v odôvodnení preskúmaného rozsudku absentuje. Preskúmaný rozsudok tak nenapĺňa požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti. Napadnuté rozhodnutie neobsahuje ani presvedčivé hodnotenie dôkazov, keďže v ňom nie je nepochybným spôsobom uvedené, ktoré z rozhodných skutkových okolností boli preukázané a ktoré nie. Vo vzťahu k zamietnutiu žaloby súd prvej inštancie citoval z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoCsp/6/2022 zo dňa 28.4.2022 (odsek 18. rozsudku súdu prvej inštancie) a ďalej sa súd prvej inštancie odvolával opakovane na neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu bez toho, aby sa zaoberal argumentami strán v ich písomných vyjadreniach vo veci podaných v konaní pred súdom prvej inštancie. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je záver súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby náležite odôvodnený. Za týchto okolností rozsudok súdu prvej inštancie nie je vyhotovený v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, keďže súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby neodôvodnil ústavne prijateľným spôsobom, odňal stranám možnosť konať pred súdom a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, ktorý nedostatok nemožno napraviť v odvolacom konaní. Odvolacia námietka žalobcu o porušení práva na spravodlivý súdny proces je opodstatnená.

14. Za zvlášť závažné pochybenie považuje odvolací súd aj nedostatky v právnom posúdení nároku žalobcu na zaplatenie zostatku úveru po zosplatnení, keďže súd prvej inštancie neuviedol takmer žiadne zákonné ustanovenia, na základe ktorých dospel k záveru o neopodstatnenosti tohto nároku, resp. nevyložil právne aplikačné úvahy, ktoré by ho viedli k podradeniu skutkovej podstaty pod príslušné právne normy. Súd prvej inštancie citoval v odôvodnení napadnutého rozsudku len ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch (bez uvedenia čísla zákona a dňa účinného znenia) (odsek 17. rozsudku súdu prvej inštancie), ďalej použil len paušálne odkazy na zákonné ustanovenia bez ich citácie. Pritom práve konkrétna norma hmotného práva určuje základný rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Posúdiť splnenie dôkaznej povinnosti možno práve iba v kontexte konkrétneho predpisu hmotného práva, čo si vyžaduje citáciu konkrétnej právnej normy a v ďalšom vysvetlenie, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve tejto právnej normy. Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku tak nevyplýva náležité právne posúdenie nároku žalobcu, hoci súd prvej inštancie dospel k záveru o jeho neopodstatnenosti.

15. Podľa § 1 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavrujú novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej účelom je zabrániť prípadnému súdному konaniu o nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie

sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzťahujú sa na novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ustanovenia § 1 až 3, § 4 ods. 5, § 5, § 6, § 7 ods. 3, 6 až 14, § 8, § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až m), p) a u), ods. 4 a 6 až 8, § 11, § 12, § 14, § 16 až 23 a § 25 až 27. To platí aj vtedy, ak na veriteľa prešla alebo bola prevedená pohľadávka z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere z pôvodného veriteľa.

16. Z obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že súd prvej inštancie odôvodňuje zamietnutie žaloby paušálnym odkazom na ustanovenia § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona o bankách (bez uvedenia čísla zákona a dňa účinného znenia). Z obsahu zmluvy o splátkovom úvere (čl. II., bod 1), ktorú súd prvej inštancie podrobil kontrole, vyplýva, že dojednaný úver mal byť použitý na vyplatenie revolvingového úveru u pôvodného veriteľa a 2 splátkových úverov v inej banke, teda jednalo sa o refinančný úver na vyplatenie existujúcich záväzkov (odsek 5. rozsudku súdu prvej inštancie). Práve vo vzťahu k tomuto skutkovému zisteniu (účel úver) sa súd prvej inštancie opomenul vysporiadať s možnou aplikáciou citovaného ustanovenia § 1 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, ktoré vylučuje aplikáciu ustanovenia § 7 ods. 1 uvedeného zákona na prejednávany prípad, ako správne namietal žalobca v odvolaní.

17. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. V odôvodnení súd odcituje právnu normu a v ďalšej časti odôvodnenia vysvetlí, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve tejto normy. Táto náležitosť odôvodnenia rozsudku taktiež absentuje, keďže súd prvej inštancie v preskúvanom rozsudku síce paušálne odkazuje na určité zákonné ustanovenia, avšak nevyjadruje sa k interpretácii právnych noriem aplikovaných na daný prípad. Pokiaľ nie je zrejmé, aký právny záver o skutkovom stave veci urobil súd prvej inštancie v rozsúdenej veci, teda akú tzv. skutkovú vetu podrobil právnej kvalifikácii, keď odôvodnenie jeho rozsudku neobsahuje vo svojom súhrne skutkovú situáciu predvídanú hypotézou právnej normy v nadväznosti na vyhodnotenie dôkaznej situácie a už vôbec neobsahuje žiadne úvahy o hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, je potrebné prijať záver, že takéto rozhodnutie je zaťažené vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nepostačujúcim je tak konštatovanie súdu prvej inštancie o tom, že žalobca nepreukázal konanie jeho právneho predchodcu s odbornou starostlivosťou, pričom spotrebiteľský úver bol preukázateľne poskytnutý na refinancovanie iných úverov, a to bez náležitého odôvodnenia majúceho logickú postupnosť spĺňujúceho požiadavku nadväznosti medzi skutkovými zisteniami získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi.

18. Činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná, je právnym posúdením veci. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil tým, že neaplikoval náležitú právnu normu ustanovenie § 1 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere a vec podľa týchto hľadísk ani právne nevyhodnotil.

19. Preskúmaním rozsudku súdu prvej inštancie a procesného postupu súdu prvej inštancie, odvolací súd dospel k záveru, že tvrdené odvolacie dôvody boli naplnené, keď súd prvej inštancie vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, z ktorých dôvodov sú jeho závery predčasné a svoje rozhodnutie založil tiež na nesprávnom právnym posúdení veci.

20. Uvedené nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý súd prvej inštancie dostatočným spôsobom neodôvodnil zvolený spôsob rozhodnutia v prejednávanej veci, viedli k nespĺneniu požiadavky obsiahnutej v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku na riadne odôvodnenie rozsudku, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva strán na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie tým, že svoje rozhodnutie neodôvodnil vo vzťahu k preukázanému skutkovému stavu, nedal odpoveď na opodstatnenie svojho postupu, na základe ktorého žalobu v celom rozsahu zamietol. Len dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie môže zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť

rozhodovania súdov a vylúčiť ľubovôľu, lebo len vecne správne rozhodnutie a náležite odôvodnené rozhodnutie napĺňa ústavné kritéria vyplývajúce preň z Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

21. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu tak odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie nespĺňalo zákonné požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku. V nadväznosti na to ďalej súd prvej inštancie nedostatočne vyhodnotil vykonané dokazovanie a vytvoril skutkový základ bez náležitého odôvodnenia, pričom neuviedol myšlienkový postup, na základe ktorého relevantné skutkové zistenia podradil pod hypotézu ním aplikovaných právnych noriem. Tu potom nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že nahrádzanie faktickej pasivity súdu prvej inštancie v uvedenom smere činnosťou odvolacieho súdu neprichádza do úvahy, nakoľko úlohou odvolacieho súdu je len prieskum správnosti rozhodnutí súdu prvej inštancie s prípadným menej náročným doplnením alebo zopakovaním dokazovania a nie vykonávanie celého ťažiskového dokazovania až na odvolacom súde, čo vylučovalo prípadné rozhodnutie odvolacieho súdu s konečnou platnosťou.

22. Podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b), c) Civilného sporového poriadku odvolací súd preto zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

23. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zabezpečiť si dostatočný skutkový podklad pre posúdenie dôvodnosti základu a výšky uplatneného nároku. K tomu vyvodí zodpovedajúce skutkové zistenia z už vykonaných dôkazov, eventuálne umožní stranám uplatniť i ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany a po prípadnom doplnení dokazovania, či už dôkazmi ktoré strany navrhli alebo ešte navrhnu v nastávajúcom priebehu konania, alebo ktoré sú pre rozhodnutie vo veci nevyhnutné a ich vykonanie je možné aj bez iniciatívy spotrebiteľa s použitím ustanovenia § 295 Civilného sporového poriadku, súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie vezme do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (Čl. 11 ods. 4 Civilného sporového poriadku) procesne správnym postupom, pričom vo svojich úvahách pri právnom posudzovaní veci je viazaný názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku) tak, ako ho vyjadril v tomto uznesení. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vysporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi strán sporu a zároveň, aby odôvodnenie spĺňalo náležitosti požadované ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Vyhne sa pritom formalistickému a paušálnemu prístupu pri hodnotení rozhodujúcich skutočností a tiež i pri ich vyjadrení v odôvodnení. Sústreď sa na dodržanie formy zmluvy, konkrétny obsah zmluvných dojednaní a tiež aj ich reálny dopad na vyváženosť posudzovaného právneho vzťahu strán, v záujme dosiahnutia podstaty procesným poriadkom sledovaného cieľa civilného sporového konania, ktorým je ochrana zákonnosti, spotrebiteľské právo nevynímajúc, nie ale ochrana spotrebiteľa pred dôsledkami porušenia jeho právnych povinností. Bude mať tiež na zreteli, že podľa judikatúry ESLP a Ústavného súdu SR imanentnou súčasťou práva na súdnu ochranu podľa Článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa Článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je potreba vysporiadať sa v dôvodoch rozhodnutia tiež so zásadnými argumentmi strán sporu (predložené v konaní na súde prvej inštancie - odpor, vyjadrenia i v odvolacom konaní) a preto neopomenie dať odpoveď mimo iného tiež na žalobcom i žalovaným prezentovanú argumentáciu a nimi predložené otázky týkajúce obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pre prípad, že súd prvej inštancie dospeje k záveru o ich splnení, bude sa ďalej zaoberať splnením podmienok pre zosplatnenie úveru a omeškania žalovaného, následne splnením podmienok pre postúpenie bankovej pohľadávky a opodstatnenosťou každého jednotlivého nároku uplatneného v žalobe. V odôvodnení rozhodnutia je nevyhnutné uviesť aj citáciu aplikovaných právnych noriem (s presným označením čísla a názvu právneho predpisu, dňa účinného znenia), vysvetlenie, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem a dostatočnú argumentáciu pri ich výklade. Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

24. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

25. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).